

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 178 (XXII) — Nr. 410

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 21 iunie 2010

SUMAR

Pagina

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

Decizia nr. 501 din 20 aprilie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 149 și art. 155 ¹ din Codul de procedură civilă, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2006 privind unele măsuri pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor judecătorești și parchetelor și pentru prorogarea unor termene, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 154/2007 pentru prorogarea termenului prevăzut la art. III din titlul XVI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 137/2008 pentru prorogarea unor termene	2–3
Decizia nr. 557 din 29 aprilie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 lit. a), art. 4 alin. (4), art. 8 și art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității și ale Legii nr. 293/2008 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității	4–6
Decizia nr. 573 din 4 mai 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 223/2008 privind unele măsuri de reducere a unor cheltuieli bugetare	7–9
Decizia nr. 647 din 11 mai 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori	10–11
Decizia nr. 649 din 11 mai 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori	12–13
Decizia nr. 655 din 11 mai 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 lit. b) și art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale	14–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 501**

din 20 aprilie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 149 și art. 155¹ din Codul de procedură civilă, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2006 privind unele măsuri pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor judecătorești și parchetelor și pentru prorogarea unor termene, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 154/2007 pentru prorogarea termenului prevăzut la art. III din titlul XVI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 137/2008 pentru prorogarea unor termene

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 149 și 155¹ din Codul de procedură civilă, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2006 privind unele măsuri pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor judecătorești și parchetelor și pentru prorogarea unor termene, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 154/2007 pentru prorogarea termenului prevăzut la art. III din titlul XVI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 137/2008 pentru prorogarea unor termene, excepție ridicată de Ionuț Bogdan Luca și Traian Meșter în Dosarul nr. 7.733/271/2008 al Judecătoriei Oradea — Secția civilă.

La apelul nominal se prezintă, pentru Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, consilierul juridic Valentin Cristian Țundrea, cu delegație de reprezentare depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Partea prezentă solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, invocând jurisprudența Curții. În susținere depune note scrise.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, invocând, în acest sens, jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 7 decembrie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 7.733/271/2008, **Judecătoria Oradea — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 149 și art. 155¹ din Codul de procedură civilă, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2006 privind unele măsuri pentru**

asigurarea bunei funcționări a instanțelor judecătorești și parchetelor și pentru prorogarea unor termene, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 154/2007 pentru prorogarea termenului prevăzut la art. III din titlul XVI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 137/2008 pentru prorogarea unor termene.

Excepția a fost ridicată de Ionuț Bogdan Luca și Traian Meșter.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin, în esență, că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 137/2008 contravin art. 21 din Constituție, deoarece prorogarea termenelor de implementare a măsurilor privind înregistrarea ședințelor de judecată este de natură să restrângă accesul liber la justiție. Cu privire la celelalte dispoziții legale atacate, autorii excepției nu au arătat motivele de neconstituționalitate.

Judecătoria Oradea — Secția civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatului Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 154/2007 și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 137/2008 este inadmisibilă, iar în ceea ce privește prevederile art. 149 și 155¹ din Codul de procedură civilă, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 137/2008, apreciază că acestea sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, susținerile părții prezente, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile de lege criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, în ordinea invocării textelor de lege criticate, este următorul:

— art. 149 și 155¹ din Codul de procedură civilă;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2006 privind unele măsuri pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor judecătorești și parchetelor și pentru prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 566 din 30 iunie 2006, aprobată cu modificări prin Legea nr. 77/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 227 din 7 aprilie 2009;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 154/2007 pentru prorogarea termenului prevăzut la art. III din titlul XVI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 883 din 21 decembrie 2007, aprobată prin Legea nr. 127/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 413 din 2 iunie 2008;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 137/2008 pentru prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 745 din 4 noiembrie 2008, aprobată prin Legea nr. 100/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 15 aprilie 2009.

Dispozițiile constituționale considerate a fi încălcate sunt cele ale art. 21 din Constituție.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele:

I. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 149 și 155¹ din Codul de procedură civilă, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2006, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 154/2007, Curtea constată că nu este motivată. Se încalcă astfel dispozițiile art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, potrivit căroră „*Sesizările trebuie făcute în formă scrisă și motivate*”. Textul de lege fiind imperativ, încălcarea prevederilor sale are drept consecință imposibilitatea exercitării controlului de constituționalitate, astfel că excepția de neconstituționalitate referitoare la acestea urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

II. Analizând prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 137/2008, Curtea constată că termenul prevăzut la art. III din

titlul XVI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, de la care se aplică dispozițiile art. 13 din Legea nr. 304/2004, referitoare la înregistrarea ședințelor de judecată, precum și termenul prevăzut la art. 136 din Legea nr. 304/2004, privind preluarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a atribuțiilor Ministerului Justiției referitoare la gestionarea bugetului curților de apel, al tribunalelor, al tribunalelor specializate și al judecătoriilor, au fost prorogate la data de 1 ianuarie 2011 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2009 privind unele măsuri financiar-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 919 din 29 decembrie 2009.

Prorogarea termenului prevăzut la art. III din titlul XVI al Legii nr. 247/2005, precum și a termenului prevăzut la art. 136 din Legea nr. 304/2004 la data de 1 ianuarie 2011 a avut în vedere, potrivit motivării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2009, evoluția crizei economice în anul 2009, precum și extinderea acesteia în cursul anului 2010. Acest lucru a impus luarea de urgență a unor măsuri pentru a se putea asigura respectarea angajamentelor asumate de România prin semnarea acordurilor de împrumut cu organismele financiare internaționale, acorduri absolut necesare pentru stabilitatea economică a României, pentru atingerea țintelor de deficit ale bugetului general consolidat în anul 2010.

De altfel, Curtea, prin Decizia nr. 1.385 din 29 octombrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 874 din 15 decembrie 2009, a statuat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 137/2008 prorogă unele termene în vederea unei bune administrări a justiției ca serviciu public, ținând seama, așa cum rezultă din motivarea acestei ordonanțe, de gravele consecințe de ordin procedural care ar putea apărea în activitatea de judecată din cauza inexistenței suportului tehnic necesar și care ar putea fi invocate în cadrul proceselor pe rolul instanțelor de judecată.

Considerentele reținute în această decizie își mențin valabilitatea și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina o reconsiderare a jurisprudenței Curții.

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 149 și art. 155¹ din Codul de procedură civilă, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2006 privind unele măsuri pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor judecătorești și parchetelor și pentru prorogarea unor termene și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 154/2007 pentru prorogarea termenului prevăzut la art. III din titlul XVI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, excepție ridicată de Ionuț Bogdan Luca și Traian Meșter în Dosarul nr. 7.733/271/2008 al Judecătoriei Oradea — Secția civilă.

2. Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 137/2008 pentru prorogarea unor termene, excepție ridicată de aceiași autori în același dosar al aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 aprilie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 557

din 29 aprilie 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 lit. a), art. 4 alin. (4), art. 8 și art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității și ale Legii nr. 293/2008 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 lit. a), art. 4 alin. (4), art. 8 lit. a) și art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității și ale Legii nr. 293/2008 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, excepție ridicată de Constantin Buzatu în Dosarul nr. 31.486/3/2008 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului nr. 173D/2010 al Curții Constituționale.

La apelul nominal răspunde consilierul juridic Mihaela Jugaru, pentru Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, cu delegație la dosar, lipsă fiind autorul excepției de neconstituționalitate, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 452D/2010, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 lit. a) și art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, excepție ridicată de Vladimir Beldie în Dosarul nr. 5.938/2/2009 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal răspund autorul excepției de neconstituționalitate, Vladimir Beldie, și consilierul juridic Mihaela Jugaru, pentru Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, cu delegație la dosar. Procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 453D/2010, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, excepție ridicată de Grigore Zăgărin în Dosarul nr. 22.919/3/2008 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal răspund autorul excepției de neconstituționalitate, asistat de avocatul Alexandru Udrea, cu împuternicire avocațială la dosar, și consilierul juridic Mihaela Jugaru, pentru Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor

Securității, cu delegație la dosar. Procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 452D/2010 și nr. 453D/2010 la Dosarul nr. 173D/2010, având în vedere că acestea au un obiect parțial identic.

Autorul excepției de neconstituționalitate Vladimir Beldie susține că nu este de acord cu conexarea.

Avocatul autorului excepției de neconstituționalitate Grigore Zăgărin arată că este de acord cu conexarea cauzelor.

Consilierul juridic al Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității și reprezentantul Ministerului Public arată că sunt de acord cu conexarea dosarelor.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 452D/2010 și nr. 453D/2010 la Dosarul nr. 173D/2010, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul autorului excepției de neconstituționalitate Vladimir Beldie, care solicită admiterea acesteia și depune concluzii scrise în acest sens.

Avocatul autorului excepției de neconstituționalitate Grigore Zăgărin solicită admiterea acesteia astfel cum a fost formulată, deoarece sesizarea instanțelor de judecată doar de către Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, iar nu și de orice persoană interesată, este neconstituțională, contravenind prevederilor art. 1 din Constituție referitoare la statul de drept.

Reprezentantul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, întrucât Direcția juridică introduce la instanța de judecată o acțiune în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia doar în cazul în care Colegiul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității aprobă nota de constatare întocmită de direcția de specialitate în urma verificărilor. Consideră că soluția propusă de autorul excepției de neconstituționalitate ar nesocoti dreptul de petiționare.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, cu referire la jurisprudența Curții Constituționale în materie.

Având cuvântul în replică, avocatul autorului excepției de neconstituționalitate Grigore Zăgărin arată că trebuie să se țină cont de faptul că sesizarea Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității se face din oficiu sau la solicitarea persoanei îndreptățite.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin Încheierea din 10 noiembrie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 31.486/3/2008, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția**

de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 lit. a), art. 4 alin. (4), art. 8 lit. a) și art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității și ale Legii nr. 293/2008 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, excepție ridicată de Constantin Buzatu în cadrul soluționării unui recurs declarat împotriva unei sentințe civile a Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Prin Încheierea din 26 ianuarie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 5.938/2/2009, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 lit. a) și art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității,** excepție ridicată de Vladimir Beldie în cadrul soluționării unei cauze în contencios administrativ având ca obiect o acțiune în constatare.

Prin Încheierea din 13 ianuarie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 22.919/3/2008, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității,** excepție ridicată de Grigore Zăgărin în cadrul soluționării unei cauze în contencios administrativ având ca obiect o acțiune în constatare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile de lege criticate sunt neconstituționale, deoarece instituie în sarcina lucrătorilor din fostele organe ale Securității prezumția de vinovăție și stabilesc competența Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității de a introduce o acțiune în constatarea calității de lucrător sau de colaborator al Securității, restrângând în felul acesta dreptul persoanelor interesate de a sesiza nemijlocit instanța de judecată cu acțiunea în constatare. Totodată, susțin că legea acționează retroactiv, cu referire la acte și fapte anterioare intrării ei în vigoare. Referitor la Legea nr. 293/2008, arată că aceasta este neconstituțională, deoarece aprobă o ordonanță de urgență a Guvernului emisă cu încălcarea prevederilor art. 147 alin. (1) din Constituție.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și-au exprimat opinia în sensul netemeinicii excepției de neconstituționalitate.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat Curții Constituționale punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile

Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, pe de-o parte, dispozițiile art. 2 lit. a), art. 4 alin. (4), art. 8 și art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 10 martie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 800 din 28 noiembrie 2008, cu modificările și completările ulterioare, având, în prezent, următorul cuprins:

— Art. 2 lit. a): *„În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație: a) lucrător al Securității — orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945—1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.”;*

— Art. 4 alin. (4): *„Acțiunea în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia ori contestația împotriva adevărului prevăzute la art. 8 lit. b) și art. 9 se introduce în cel mult 48 de ore de la aprobarea notei de constatare, respectiv de la publicarea pe internet a adevărului, la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București. Aceasta se pronunță în termen de 48 de ore. Hotărârea instanței se atacă cu recurs în termen de 24 de ore, recursul soluționându-se în termen de 48 de ore. Hotărârea instanței, rămasă irevocabilă, se publică de îndată în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a.”;*

— Art. 8: *„Colegiul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității ia în discuție nota de constatare și, după caz:*

a) aprobă nota de constatare și dispune Direcției juridice introducerea unei acțiuni în constatare a calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia;

b) infirmă nota de constatare și dispune Direcției juridice eliberarea unei adevărinite din care să rezulte că persoana verificată nu a avut calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia.”;

— Art. 11 alin. (1): *„Acțiunea în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia se introduce la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, fiind scutită de taxă de timbru.”*

Pe de altă parte, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie și dispozițiile Legii nr. 293/2008 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 800 din 28 noiembrie 2008.

Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că prevederile de lege criticate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, ale art. 4 alin. (2) referitoare la egalitatea între cetățeni, ale art. 15 alin. (2) care consacră principiul neretroactivității legii, ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, ale art. 21 care statuează dreptul de acces liber la justiție, ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor

libertăți, ale art. 124 alin. (2) referitor la înfăptuirea justiției și ale art. 147 alin. (1) privind efectele deciziilor Curții Constituționale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile criticate au mai fost supuse controlului Curții Constituționale, prin raportare la aceleași dispoziții constituționale ca și cele invocate în prezenta cauză, constatându-se constituționalitate acestora.

Astfel, prin Decizia nr. 1.194 din 24 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749 din 4 noiembrie 2009, Curtea a observat că prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 s-a realizat o reconfigurare a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității ca autoritate administrativă autonomă, lipsită de atribuții juridictionale, ale cărei acte privind accesul la dosar și deconspirarea Securității sunt supuse controlului instanțelor de judecată. În condițiile în care acțiunea în constatarea calității de lucrător al Securității este introdusă la o instanță de judecată, a cărei hotărâre poate fi atacată cu recurs, dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 nu sunt de natură să îngreuească accesul liber la justiție.

Curtea a mai reținut că prevederile art. 2 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008, stabilind elementele care trebuie întrunite pentru ca o persoană să fie calificată lucrător al Securității, nu încalcă principiul constituțional al neretroactivității legii civile, de vreme ce efectele atribuirii unei astfel de calități se produc numai pentru viitor, din momentul intrării în vigoare a reglementării legale. Totodată, Curtea a observat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 urmărește deconspirarea prin consemnarea publică a persoanelor care au participat la activitatea de poliție politică comunistă, fără să promoveze răspunderea juridică și politică a acestora și fără să creeze premisele unei forme de răspundere morală și juridică colectivă, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informații, în condițiile lipsei de vinovăție și a vreunei încălcări a drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Prin Decizia nr. 530 din 9 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 430 din 24 iunie 2009, Curtea a constatat că nu este întemeiată nici critica referitoare la pretinsa nerespectare a principiului egalității în drepturi, deoarece art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 nu instituie niciun privilegiu sau nicio discriminare

pe criteriul arbitrar, fiind aplicabil tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei.

Întrucât nu au apărut împrejurări noi, care să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale în această materie, soluțiile adoptate în precedent, precum și considerentele pe care acestea se întemeiază își mențin valabilitatea și în cauza de față.

Cu privire la critica de neconstituționalitate a Legii nr. 293/2008 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, raportată la prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție, Curtea constată că aceasta nu poate fi primită. Astfel, prin Decizia nr. 51 din 31 ianuarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 95 din 6 februarie 2008, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 16/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică, precum și dispozițiile art. II și ale art. V din această ordonanță sunt neconstituționale. Ulterior, la data de 5 martie 2008, s-a emis o nouă reglementare, și anume Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată prin Legea nr. 293/2008, act normativ prin care s-a reconfigurat Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității ca autoritate administrativă autonomă, lipsită de atribuții juridictionale, ale cărei acte privind accesul la dosar și deconspirarea Securității să fie supuse controlului instanțelor de judecată, și s-a continuat într-un mecanism nou procesul de devoalare a activităților exercitate de regimul comunist, așa cum rezultă din preambulul acesteia.

În final, Curtea observă, pe de-o parte, că dispozițiile art. 124 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora „*Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți*”, nu au relevanță în cauza de față, iar, pe de altă parte, că dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală nu sunt incidente în cauză, deoarece nu s-a constatat restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale și, prin urmare, nu ne aflăm în ipoteza prevăzută de norma constituțională invocată.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 lit. a), art. 4 alin. (4), art. 8 și art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității și ale Legii nr. 293/2008 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, excepție ridicată de Constantin Buzatu în Dosarul nr. 31.486/3/2008 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal, de Vladimir Beldie în Dosarul nr. 5.938/2/2009 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și de Grigore Zăgărin în Dosarul nr. 22.919/3/2008 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 aprilie 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 573

din 4 mai 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 223/2008 privind unele măsuri de reducere a unor cheltuieli bugetare

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Cristina Toma	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 223/2008 privind unele măsuri de reducere a unor cheltuieli bugetare, excepție ridicată de județul Covasna, prin consiliul județean, în Dosarul nr. 339/64/2009 al Curții de Apel Brașov — Secția de contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 5.638D/2009, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 223/2008, excepție ridicată de orașul Băile Govora, prin primar, în Dosarul nr. 697/46/2009 al Curții de Apel Pitești — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor.

Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea cauzelor.

Curtea, în temeiul art. 14 și al art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, raportate la art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea Dosarului nr. 5.638D/2009 la Dosarul nr. 5.286D/2009, care a fost primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public. Acesta pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată deoarece dispozițiile de lege criticate nu încalcă prevederile constituționale invocate de autorii excepțiilor.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin Încheierea din 18 iunie 2009, pronunțată de Curtea de Apel Brașov — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 339/64/2009, și prin Încheierea din 17 iunie 2009, pronunțată de Curtea de Apel Pitești — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 697/46/2009, Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 223/2008 privind unele măsuri de reducere a unor cheltuieli bugetare. Excepția a fost ridicată de județul Covasna, prin consiliul județean, și de orașul Băile Govora, prin primar, în cauze civile având ca obiect o acțiune în contencios administrativ, respectiv pretenții.

În motivările excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului

nr. 223/2008 contravin prevederilor art. 15 alin. (2) din Constituție. Se arată, în acest sens, că prin reglementarea dispozițiilor criticate se aduce, implicit, o modificare a prevederilor art. 33 și art. 58 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, ce schimbă regimul juridic aplicabil sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, prin instituirea unei obligații de regularizare a acestora în mod retroactiv. Se apreciază că dispozițiile art. 4 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 223/2008 sunt neconstituționale, în măsura în care se referă și la acele sume pentru care, în mod legal, înainte de adoptarea Ordonanței de urgență nr. 223/2008, s-au încheiat angajamente valabile, cu respectarea stării de drept existente la data încheierii lor. Autorul excepției consideră că, la momentul transmiterii, Guvernul României nu a prevăzut nicio sarcină, condiție, destinație sau termen în care sumele de bani puteau fi folosite, transmisiunea fiind pură și simplă. Consideră că, prin reglementarea criticată, Guvernul a impus autorului excepției o anumită conduită (obligativitatea folosirii banilor până la sfârșitul anului), ulterior nașterii raportului de drept, respectiv la data de 30 decembrie 2008.

Se arată că textul de lege criticat contravine prevederilor art. 120 alin. (1) și art. 121 alin. (1) din Constituție, respectiv principiului constituțional al autonomiei locale, astfel cum acesta este reglementat de art. 3 alin. (1) din Legea nr. 215/2001. De asemenea, se apreciază că sunt încălcate și dispozițiile art. 4 pct. 6 și art. 9 pct. 1 și pct. 4 din Carta europeană a autonomiei locale, precum și că, prin intervenția asupra cadrului legal existent [respectiv art. 9 din Legea nr. 215/2001 și art. 3 alin. (1), art. 5 alin. (1) lit. b), art. 16 alin. (3) și alin. (4), art. 33 și art. 82 din Legea nr. 273/2006], se periclitează capacitatea administrativ-financiară a autorităților administrației publice locale de a satisface nevoile publice ale administrațiilor. Se arată că obligația regularizării sumelor defalcate din TVA reprezintă o imixtiune a Guvernului în exercitarea de către consiliile județene a autonomiei locale.

În ceea ce privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 115 alin. (4) și alin. (6) din Constituție, se consideră că, prin adoptarea Ordonanței de urgență nr. 223/2008, Guvernul s-a erijat în legiuitor, fără a justifica o urgență deosebită, precum și că sumele de bani retrase din bugetul local erau destinate cofinanțării proiectelor de infrastructură prevăzute în chiar preambulul ordonanței de urgență criticate.

Referitor la neconcordanța textului de lege criticat cu dispozițiile art. 115 alin. (6), raportat la prevederile art. 44, art. 120 și art. 135 din Constituție, se arată că, prin dispunerea reîntoarcerii sumelor de bani înapoi la transmitător (sume ce ieșiseră din patrimoniul statului și intraseră într-un patrimoniu autonom), Guvernul a dispus de un bun din patrimoniul altuia. Or, potrivit art. 115 alin. (6) din Constituție, ordonanțele de urgență nu pot afecta drepturile prevăzute de Constituție, dreptul de proprietate al orașului fiind recunoscut de lege și egal ocrotit cu cel aparținând oricărei persoane fizice sau juridice. Se invocă, în acest sens, jurisprudența Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 871 din 9 octombrie 2007, arătându-se că nicio autoritate centrală nu poate priva autoritățile locale de bunuri care fac obiectul dreptului de proprietate, nu poate impune modalități de dispoziție, ca atribut al acestui drept, și nu poate priva *ipso facto* de proprietate o autoritate publică locală, în conformitate cu principiul constituțional al autonomiei locale. Se consideră că textul de lege criticat legiferează un transfer silit

de proprietate, trecând sumele de bani din proprietatea privată a orașului în proprietatea publică a statului.

Se apreciază că legiuitorul ar fi trebuit să îndeplinească o minimă cerință de previzibilitate a normei, care să expună clar conduita subiecților de drept, lăsând loc interpretării de către instanța de judecată a sintagmei „sume neutilizate”, în acest fel încălcându-se prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, cu privire la previzibilitatea legii.

În ceea ce privește pretinsa încălcare de către textul de lege criticat a dispozițiilor art. 1 alin. (4) din Constituție, se arată că hotărârile de Guvern care au constituit temei juridic pentru transmiterea irevocabilă a sumelor de bani către autorul excepției, printr-un act administrativ, au fost abrogate de către art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 223/2008, modificându-se raporturile juridice create exclusiv în sfera Guvernului. Se consideră că nu are nicio relevanță faptul că ambele categorii de acte (ordonanța de urgență, respectiv hotărâri) au fost emise de către aceeași instituție, deoarece, în cazul ordonanței de urgență, Guvernul a acționat ca legiuitor excepțional, iar în cazul hotărârilor, acesta s-a manifestat ca putere executivă.

Curtea de Apel Brașov — Secția de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. Arată în acest sens că dispozițiile de lege criticate contravin principiului neretroactivității legii civile, principiului securității raporturilor juridice și principiului descentralizării și autonomiei locale, în măsura în care aduc atingere obligațiilor asumate de autoritățile administrației publice locale în contractele încheiate cu terțe persoane, obligații pe care considerau că le pot onora din sumele avute la dispoziție în momentul încheierii acelor contracte. Apreciază că prevederile art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 223/2008 pot genera, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, un climat general de incertitudine și nesiguranță juridică.

Curtea de Apel Pitești — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, prin raportare la dispozițiile art. 1 alin. (5) și art. 15 alin. (2) din Constituție. Arată, în acest sens, că sumele intrate în bugetul autorului excepției s-a dispus a fi restituite, fără să fi fost condiționate de utilizarea lor într-un anumit termen, deși nu s-a încălcat destinația stabilită, revocându-se hotărâri ale Guvernului intrate în circuitul civil și reglementându-se situații noi, cu efect retroactiv. Apreciază că, în cazul în care autorul excepției avea angajamente deja încheiate, dispozițiile criticate încalcă și dreptul de libertate economică, prevăzut în art. 45 din Constituție. În privința celorlalte critici de neconstituționalitate, instanța apreciază că excepția este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată. Arată, în acest sens, că textul de lege criticat nu contravine dispozițiilor art. 15 alin. (2) și art. 115 alin. (4) și (6) din Constituție, precum și că prevederile art. 44 și art. 136 din Legea fundamentală nu au legătură cu soluționarea excepției invocate, art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 223/2008 reprezentând o derogare de la prevederile art. 58 alin. (1) din Legea nr. 273/2006. Apreciază că textul de lege criticat nu contravine nici prevederilor art. 120 alin. (1) și nici art. 121 alin. (1) din Constituție, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 154 din 30 martie 2004.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 223/2008 sunt constituționale. În acest sens arată că acestea nu conțin în sine nicio dispoziție cu caracter retroactiv, nu aduc atingere art. 120

alin. (1) și art. 121 alin. (1) din Constituție și sunt în concordanță cu prevederile constituționale referitoare la obligativitatea motivării caracterului urgent al ordonanțelor de urgență, respectiv la domeniul de reglementare al acestora. Arată că celelalte dispoziții constituționale invocate nu sunt incidente în cauză.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor și concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 223 din 30 decembrie 2008 privind unele măsuri de reducere a unor cheltuieli bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 899 din 31 decembrie 2008, având următorul cuprins: „*Art. 4. — (1) Sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată acordate în anul 2008 prin hotărâri ale Guvernului bugetelor locale pentru acoperirea unor cheltuieli curente și de capital rămase neutilizate la finele anului se restituie la bugetul de stat.*

(2) Regularizarea cu bugetul de stat a sumelor prevăzute la alin. (1) se realizează până la data de 8 ianuarie 2009.”

În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, textele de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) privind separația puterilor în stat și alin. (5) referitor la respectarea Constituției și a legilor, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 44 privind dreptul de proprietate, art. 115 alin. (4) și (6) referitor la delegarea legislativă, art. 120 privind principiile de bază ale administrației publice locale, art. 121 alin. (1) privind autoritățile comunale și orășenești și art. 135 referitor la economia României.

De asemenea, autorii excepției invocă încălcarea art. 4 pct. 6 privind întinderea autonomiei locale și art. 9 pct. 1 și 4 referitoare la resursele financiare ale autorităților administrației publice locale din Carta europeană a autonomiei locale, precum și art. 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind protecția proprietății.

Examinând excepția, Curtea constată că, în ceea ce privește critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 223/2008, prin raportare la prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție, în sensul că prin reglementarea dispozițiilor criticate se aduce, implicit, o modificare a Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, aceasta nu constituie o problemă de neconstituționalitate, ci, așa cum în numeroase rânduri a arătat Curtea Constituțională în jurisprudența sa, una de aplicare în timp a legii. De altfel, prevederile art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 223/2008 se aplică începând de la data intrării în vigoare a actului normativ, prin intermediul acestora statul îndeplinindu-și obligația de protejare a intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară, astfel cum aceasta este prevăzută în cuprinsul dispozițiilor art. 135 alin. (2) lit. b) din Constituție.

Referitor la pretinsa încălcare a prevederilor art. 120 alin. (1) și art. 121 alin. (1) din Constituție, precum și a dispozițiilor art. 4 pct. 6 și art. 9 pct. 1 și 4 din Carta europeană a autonomiei locale, Curtea arată că, astfel cum reiese și din preambulul

Ordonanței de urgență nr. 223/2008, la adoptarea actului au fost avute în vedere presiunile și riscurile determinate de evoluțiile economice interne și externe, necesitatea susținerii creșterii economice și reducerii inflației, precum și asigurarea cu prioritate a sumelor destinate finanțării proiectelor de infrastructură și a cofinanțării proiectelor finanțate din fonduri europene și a contribuției României la bugetul comunitar. Pentru evitarea acestor riscuri a fost necesară adoptarea unei politici de restrângere a cheltuielilor bugetare. Întrucât dispozițiile de lege criticate vizează interesul general public și constituie situații de urgență și extraordinare, a căror reglementare nu poate fi amânată, apreciem că acestea au fost adoptate în deplină concordanță cu prevederile art. 115 alin. (4) din Constituție. Astfel cum este definită autonomia publică locală prin legea specială, respectiv Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale în cuprinsul art. 3, aceasta constă în dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice, în condițiile legii. Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa, de exemplu, prin Decizia nr. 154 din 30 martie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 mai 2004, că principiul autonomiei locale „nu presupune totală independență și competență exclusivă a autorităților publice din unitățile administrativ-teritoriale, ci acestea sunt obligate să se supună reglementărilor legale general valabile pe întreg teritoriul țării și dispozițiilor legale adoptate pentru protejarea intereselor naționale”. De asemenea, textul de lege criticat se află într-o deplină concordanță și cu prevederile art. 137 alin. (1) din Constituție, referitor la formarea, administrarea, întrebuintarea și controlul resurselor financiare.

Autorul excepției consideră că dispozițiile art. 4 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 223/2008 sunt neconstituționale în măsura în care se referă și la acele sume pentru care, în mod legal, înainte de adoptarea Ordonanței de urgență nr. 223/2008, s-au încheiat angajamente valabile, cu respectarea stării de drept existente la data încheierii lor. Curtea constată că textul de lege criticat face referire la acoperirea unor cheltuieli curente și de capital, și nu pentru asigurarea finanțării de investiții, care să antreneze raporturi juridice contractuale cu obligații de plată asumate, fundamentate exclusiv pe această categorie de venituri la bugetul local. De altfel, nu există o obligație legală ca, la nivel local, finanțarea unor investiții să fie asigurată din sume provenite exclusiv de la bugetul de stat, cum ar fi și sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată, alocate de Guvernul României. Mai mult decât atât, în conformitate cu dispozițiile art. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, Guvernul poate aloca, în situații excepționale, sume din

Fondul de rezervă, pentru unitățile care nu dispun de resursele financiare pentru realizarea proiectelor de investiții începute.

Referitor la pretinsa neconcordanță a textului de lege criticat cu dispozițiile art. 115 alin. (6), raportat la prevederile art. 44, art. 120 și art. 135 din Constituție, Curtea constată că textul de lege criticat nu vizează măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietatea publică. Sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată acordate în anul 2008, prin hotărâri ale Guvernului, bugetelor locale pentru acoperirea unor cheltuieli curente și de capital rămase neutilizate la finele anului, nu constituie drept de proprietate în sensul prevăzut de art. 44 și art. 135 din Constituție. Aceste resurse financiare se supun reglementării speciale privind sistemul financiar, cărora textul de lege criticat li se conformează, astfel încât nu se poate reține neconcordanța textului de lege criticat cu dispozițiile constituționale invocate, acesta constituind doar o derogare de la prevederile art. 58 alin. (1) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale.

Pentru considerentele expuse mai sus, nu poate fi reținută nici critica de neconstituționalitate a textului de lege invocat prin raportare la dispozițiile art. 20 din Constituție, respectiv la art. 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Autorul excepției apreciază că legiuitorul ar fi trebuit să îndeplinească o minimă cerință de previzibilitate a normei, care să expună clar conduita subiecților de drept, lăsând loc interpretării de către instanța de judecată a sintagmei „sume neutilizate”, în acest fel încălcându-se prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, cu privire la previzibilitatea legii. Curtea arată că previzibilitatea legii nu reiese din cuprinsul art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, astfel încât critica autorului nu poate fi admisă. Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, aceasta se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului. De asemenea, în jurisprudența sa, Curtea a statuat în numeroase rânduri că nu intră în competența sa de control interpretarea legii de către autoritățile judecătorești și nici modul de respectare a legii, în activitatea practică de aplicare a prevederilor sale.

În ceea ce privește abrogarea de către art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 223/2008 a hotărârilor Guvernului emise anterior ordonanței de urgență, modificându-se astfel raporturile juridice create exclusiv în sfera Guvernului, cu încălcarea prevederilor art. 1 alin. (4) din Constituție, aceasta nu constituie o problemă de constituționalitate, ci una de aplicare în timp a celor două categorii de acte.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 223/2008 privind unele măsuri de reducere a unor cheltuieli bugetare, excepție ridicată de județul Covasna, prin consiliul județean, în Dosarul nr. 339/64/2009 al Curții de Apel Brașov — Secția de contencios administrativ și fiscal și de orașul Băile Govora, prin primar, în Dosarul nr. 697/46/2009 al Curții de Apel Pitești — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 4 mai 2010.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,

Cristina Toma

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 647

din 11 mai 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori

Tudorel Toader	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Benke Károly	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (1) și (2) din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori, excepție invocată de Societatea Comercială „Ralfi IFN” — S.A. din Cluj-Napoca în Dosarul nr. 4.207/200/2009 al Judecătoriei Buzău.

La apelul nominal, se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, invocând, în acest sens, jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din data de 16 octombrie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 4.207/200/2009, **Judecătoria Buzău a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (1) și (2) din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori**, excepție invocată de Societatea Comercială „Ralfi IFN” — S.A. din Cluj-Napoca într-o cauză având ca obiect judecarea unor aspecte constatate printr-un proces-verbal întocmit de Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Buzău.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile criticate conferă instanțelor de judecată atribuții care aparțin competenței exclusive a puterii executive, și anume investigarea unor presupuse încălcări a legii contravenționale și aplicarea de sancțiuni contravenționale. Se mai arată că procesul-verbal de constatare emis de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor poate fi anulat doar în situația în care instanța de judecată constată existența clauzelor abuzive, însă, în ipoteza în care procesul-verbal conține vicii grave de formă, nu se poate dispune anularea acestuia, iar instanța de judecată trebuie, practic, să suplinească lipsurile sau să ratifice actul respectiv de sancționare.

Se mai apreciază că textul criticat limitează, din punct de vedere procesual, participarea părții care sesizează instanța de judecată, întrucât singura argumentație pe care autoritatea o prezintă instanței este o simplă supoziție. Totodată, această supoziție trebuie să fie susținută și argumentată de instanța de judecată, ceea ce încalcă principiul egalității părților în cadrul procesului din moment ce presupusul contravenient nu poate fi egalul instanței de judecată. Se consideră că actul de

sancționare nu poate fi însăși hotărârea instanței de judecată din moment ce singurul remediu judiciar împotriva acesteia este doar recursul, etapă procesuală care nu permite administrarea unui probatoriu complet. Se arată că instanța de judecată ar trebui să verifice legalitatea și temeinicia procesului-verbal de constatare a contravenției, și nu să dispună chiar ea sancționarea contravențională.

În fine, se arată că textul criticat este neconstituțional în măsura în care din interpretarea sa se poate deduce că instanța de judecată poate declara caracterul abuziv al oricărei clauze contractuale decât cea cu care a fost sesizată sau că aceasta poate nesocoti lipsurile procesului-verbal de constatare.

Judecătoria Buzău apreciază că normele criticate nu încalcă dispozițiile constituționale invocate și, prin urmare, excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie întregul text al art. 13 din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 305 din 18 aprilie 2008, cu modificările și completările ulterioare, din moment ce acesta are doar două alineate. Textul de lege criticat are următorul cuprins:

„Art. 13. — (1) *Instanța, în cazul în care constată existența clauzelor abuzive în contract, aplică sancțiunea contravențională conform art. 16 și dispune, sub sancțiunea daunelor, modificarea clauzelor contractuale, în măsura în care contractul rămâne în ființă, sau desființarea aceluia contract, cu daune-interese, după caz.*

(2) *În caz contrar, instanța va anula procesul-verbal întocmit.*”

Textele constituționale invocate în susținerea excepției sunt cele ale art. 1 alin. (4) privind principiul separației și echilibrului puterilor și ale art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție.

Examinând excepția de neconstituționalitate și dispozițiile legale criticate, prin raportare la prevederile constituționale invocate, Curtea constată următoarele:

Prin Decizia nr. 1.535 din 17 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 54 din 25 ianuarie 2010, Curtea a statuat că „*fie că este sesizată direct de către*

consumator, fie prin intermediul procesului-verbal de constatare a faptelor contrare legii întocmit de reprezentanții împuterniciți ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor sau de specialiștii autorizați ai organelor administrației publice, instanța este unica autoritate care se va pronunța asupra existenței sau inexistenței clauzelor abuzive dintr-un contract”.

Curtea a mai reținut că art. 13 din lege, pe lângă răspunderea civilă delictuală pe care o reglementează, prevede și o răspundere contravențională, din moment ce fapta ilicită este sancționată cu amendă contravențională. Curtea a arătat că „împrejurarea că actul de sesizare al instanței, care circumscrie cadrul procesual al controlului efectuat de către aceasta, este diferit în funcție de calea aleasă de persoana care are calitatea de consumator nu impiedică cu nimic asupra dreptului la apărare al comerciantului. În fața instanței de judecată, părțile au în egală măsură posibilitatea de a-și exercita garanțiile prevăzute de legea procesual civilă, formulând apărările pe care le consideră pertinente și utile cauzei”.

Prin aceeași decizie, Curtea a statuat, în ceea ce privește pretinsa încălcare a prevederilor art. 1 alin. (4) din Constituție, care consacră principiul separației și echilibrului puterilor în stat, că, „aplicând sancțiunea contravențională, în urma verificării procesului-verbal întocmit de reprezentanții împuterniciți ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor sau de specialiștii autorizați ai organelor administrației publice, instanța, de fapt, confirmă existența clauzelor abuzive în contract, constatate de organul administrativ, stabilind, pe această cale răspunderea contravenientului. Existența acestei proceduri de sancționare a faptelor contrare legii în domeniul clauzelor abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori nu impiedică asupra principiului privind separația puterilor în stat, constituind tocmai expresia aplicării acestui principiu constituțional, în accepțiunea sa plenară, care include echilibrul și controlul reciproc al puterilor în stat”.

Considerentele reținute de Curte în decizia menționată sunt valabile și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina o reconsiderare a jurisprudenței acesteia.

Distinct de cele arătate prin decizia menționată, Curtea constată că, potrivit art. 21 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, „în cazul în care prin actul normativ de stabilire și sancționare a contravențiilor nu se prevede altfel, agentul constator, prin procesul-verbal de constatare, aplică și sancțiunea”. Or, în cazul

de față, procesul-verbal de constatare a contravenției este întocmit de agentul constator prevăzut de art. 8 din Legea nr. 193/2000, iar sancționarea contravenției constatate se face de instanța de judecată, în urma administrării probatoriului necesar. Instanța de judecată se pronunță numai cu privire la ceea ce a fost sesizată prin procesul-verbal de constatare, astfel încât *ex officio* nu poate sancționa contravențional un comerciant pentru clauze abuzive despre care nu se face vorbire în procesul-verbal de constatare.

Chiar dacă procesul-verbal de constatare nu conține elementele prevăzute de art. 16 din ordonanță, instanța de judecată le poate îndrepta în urma administrării probatoriului necesar. Un asemenea aspect este justificat de faptul că procesul-verbal de constatare a unei contravenții nu produce *eo ipso* consecințe juridice în raport cu comerciantul, dar și de faptul că sancționarea contravențională se dispune de o instanță judecătorească, și nu de vreun corp administrativ. În această situație nu se poate susține încălcarea art. 21 din Constituție (a se vedea în acest sens și Decizia nr. 194 din 12 februarie 2009, unde Curtea, în mod ritos, a statuat că „actele de control constatatoare ale unor situații de fapt nu pot forma obiectul unor cereri adresate instanțelor de contencios administrativ din moment ce acestea nu produc, în mod direct, efecte juridice cu privire la persoana controlată”).

Singurul caz în care are competența de a anula actul organului constator este atunci când constată că aprecierea organului de constatare prevăzut de art. 8 din Legea nr. 193/2000 cu privire la clauza pretins abuzivă nu este reală.

În fine, Curtea observă că, în procedura reglementată de art. 14 din lege, diferendul dintre consumator și comerciant poate parcurge 3 grade de jurisdicție, însă, în cazul art. 13 din lege, diferendul dintre organul de constatare și comerciant poate parcurge două grade de jurisdicție. Un asemenea tratament juridic nu încalcă art. 21 din Constituție, întrucât acest text constituțional nu impune legiuitorului obligația reglementării accesului la toate gradele de jurisdicție. Astfel cum s-a arătat mai sus, există o diferență specifică între prevederile art. 13 și art. 14 din lege, în sensul că primul text reglementează și o răspundere contravențională, pe lângă răspunderea civilă delictuală comună ambelor texte de lege, ceea ce a și determinat legiuitorul să instituie proceduri de judecată diferite. O atare competență a legiuitorului rezultă, fără tăgadă, din prevederile art. 126 alin. (2) din Constituție.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (1) și (2) din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori, excepție invocată de Societatea Comercială „Ralfi IFN” — S.A. din Cluj-Napoca în Dosarul nr. 4.207/200/2009 al Judecătorei Buzău.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 11 mai 2010.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. **TUDOREL TOADER**

Magistrat-asistent,
Benke Károly

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 649

din 11 mai 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori

Tudorel Toader	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Benke Károly	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 raportat la art. 14 din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori, excepție invocată de Petru Burulea în Dosarul nr. 1.392/265/2009 al Judecătoriai Năsăud.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 7.935D/2009 — nr. 7.952D/2009, având ca obiect o excepție de neconstituționalitate identică cu cea ridicată în Dosarul nr. 7.934D/2009.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere identitatea dintre obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 7.935D/2009 — nr. 7.952D/2009 la Dosarul nr. 7.934D/2009.

Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 7.935D/2009 — nr. 7.952D/2009 la Dosarul nr. 7.934D/2009, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, întrucât este de competența legiuitorului să adopte norme de procedură. Mai mult, se arată că cele două texte criticate reglementează situații diferite, astfel încât nu se pune problema încălcării art. 16 din Constituție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din data de 13 octombrie 2009 și 29 septembrie 2009, pronunțate în dosarele nr. 1.392/265/2009, nr. 1.395/265/2009, nr. 1.406/265/2009, nr. 1.401/265/2009, nr. 1.414/265/2009, nr. 1.411/265/2009, nr. 1.380/265/2009, nr. 1.375/265/2009, nr. 1.390/265/2009, nr. 1.384/265/2009, nr. 1.348/265/2009, nr. 1.371/265/2009, nr. 1.358/265/2009, nr. 1.412/265/2009, nr. 1.361/265/2009, nr. 1.409/265/2009, nr. 1.370/265/2009, nr. 1.383/265/2009 și nr. 1.351/265/2009, **Judecătoria Năsăud a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 raportat la art. 14 din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori**, excepție invocată de Petru Burulea, Octavian Pop, Mihai Adrian Tersanszki, Floarea Nistor, Remus Iftene,

Viorel Pătrășcan, Sergiu Irinel Frunză, Reghina Roman, Raul Emilian Rus, Maria Andreea Botiș, Sabina Pătrășcan, Sabin Domide, Florin Mihaiu, Maria Nistor, Artene Moisil, Doru Emilian Morariu, Ioan Constantin Nistor, Partene Marte și Simion Ionel Cotu într-o cauză având ca obiect constatarea existenței unor clauze abuzive într-un contract de credit bancar.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile criticate sunt neconstituționale, din moment ce, în materia clauzelor abuzive, este atrasă competența de judecată a unor instanțe diferite în funcție de persoana care introduce acțiunea. Astfel, în cazul în care sesizarea instanței se face de către Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, competența de judecată aparține judecătoriai, iar, în situația în care instanța este sesizată de către consumator, competența de soluționare a acțiunii urmează să se stabilească potrivit dreptului comun.

Judecătoria Năsăud consideră că, datorită specificului cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, exprimarea opiniei sale ar echivala cu o antepunțare.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului apreciază că textele legale criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulat, îl constituie art. 12 raportat la art. 14 din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 305 din 18 aprilie 2008, cu modificările și completările ulterioare. În realitate, din analiza dosarului, Curtea constată că autorul excepției de neconstituționalitate este nemulțumit de faptul că art. 14 din lege, în temeiul căruia a și introdus acțiunea în fața judecătoriai, nu stabilește în mod expres competența acesteia în soluționarea cauzei sale, ci prevede că stabilirea competenței instanței de judecată în cazul investirii acesteia cu judecarea cererilor ce cad sub incidența Legii nr. 193/2000 se face potrivit dreptului comun. Prin urmare, critica de neconstituționalitate a autorului excepției se circumscrie art. 14 din lege, iar sintagma folosită de acesta — „art. 12 raportat la art. 14” — indică mai degrabă o analiză comparativă între cele două texte de lege, de unde și trage concluzia peremptorie a neconstituționalității textului care

formează temeiul de drept al demersului său judiciar. În fine, obiect al excepției nu poate fi art. 12 din lege din moment ce acesta nu ar avea legătură cu soluționarea cauzelor cu care instanța de judecată a fost investită. În consecință, obiect al excepției îl constituie art. 14 din Legea nr. 193/2000, care are următorul cuprins:

„Art. 14. — Consumatorii prejudiciați prin contracte încheiate cu încălcarea prevederilor prezentei legi au dreptul de a se adresa organelor judecătorești în conformitate cu prevederile Codului civil și ale Codului de procedură civilă”.

Textele constituționale invocate în susținerea excepției sunt cele ale art. 16 alin. (2) privind egalitatea în drepturi și ale art. 124 alin. (2) privind înfăptuirea justiției. Totodată, sunt invocate și prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind dreptul la un proces echitabil.

Examinând excepția de neconstituționalitate și dispozițiile legale criticate, prin raportare la prevederile constituționale invocate, se constată următoarele:

Prin Decizia nr. 1.535 din 17 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, nr. 54 din 25 ianuarie 2010, Curtea a statuat că „fie că este sesizată direct de către consumator, fie prin intermediul procesului-verbal de constatare a faptelor contrare legii întocmit de reprezentanții împuterniciți ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor sau de specialiștii autorizați ai organelor administrației publice, instanța este unica autoritate care se va pronunța asupra existenței sau inexistenței clauzelor abuzive dintr-un contract”. Plecând de la această premisă, Curtea, prin decizia menționată, a statuat că acțiunea promovată în temeiul art. 11—13 angajează, în principal, răspunderea contravențională a comerciantului, iar, în subsidiar, răspunderea civilă delictuală a acestuia.

Distinct de cele reținute prin decizia amintită, Curtea observă că, potrivit art. 32 și următoarele din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, plângerile împotriva proceselor-verbale de constatare și/sau sancționare a contravențiilor se judecă de către judecătoria. Astfel, în temeiul art. 126 alin. (2) din Constituție, în mod obiectiv și rațional, se justifică angajarea competenței materiale a judecătoriei în cauzele ce implică stabilirea existenței sau inexistenței clauzelor abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 din Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori, excepție ridicată de Petru Burulea, Octavian Pop, Mihai Adrian Tersanszki, Floarea Nistor, Remus Iftene, Viorel Pătrășcan, Sergiu Irinel Frunză, Reghina Roman, Raul Emilian Rus, Maria Andreea Botiș, Sabina Pătrășcan, Sabin Domide, Florin Mihaiu, Maria Nistor, Artene Moisil, Doru Emilian Morariu, Ioan Constantin Nistor, Partene Marte și Simion Ionel Cotu în dosarele nr. 1.392/265/2009, nr. 1.395/265/2009, nr. 1.406/265/2009, nr. 1.401/265/2009, nr. 1.414/265/2009, nr. 1.411/265/2009, nr. 1.380/265/2009, nr. 1.375/265/2009, nr. 1.390/265/2009, nr. 1.384/265/2009, nr. 1.348/265/2009, nr. 1.371/265/2009, nr. 1.358/265/2009, nr. 1.412/265/2009, nr. 1.361/265/2009, nr. 1.409/265/2009, nr. 1.370/265/2009, nr. 1.383/265/2009 și nr. 1.351/265/2009 ale Judecătoriei Năsăud.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 11 mai 2010.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. **TUDOREL TOADER**

Însă atunci când consumatorul acționează *proprio motu* pentru angajarea răspunderii civile delictuale a comerciantului — deci nu se pune în discuție răspunderea contravențională a acestuia —, acțiunii sale i se vor aplica prevederile legale de drept comun în materia stabilirii competenței materiale de judecată, și anume dispozițiile Codului de procedură civilă.

În consecință, nu se poate susține în niciun fel existența unei discriminări în funcție de persoana care sesizează instanța de judecată, competențele eventual diferite rezultând din natura juridică diferită a acțiunilor formulate. Pentru aceleași argumente nu poate fi reținută nici încălcarea art. 124 alin. (2) din Constituție.

În fine, Curtea constată că invocarea art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin prisma faptului că instanța de judecată a cărei competență a fost stabilită potrivit art. 14 din lege nu ar fi independentă sau imparțială, este, în mod evident, neîntemeiată. Indiferent de rangul instanței, atât judecătorul ca persoană, cât și instanța de judecată ca autoritate beneficiază de toate garanțiile de independență și imparțialitate.

Obiter dictum, instanța de judecată în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate urmează să își exprime opinia în toate cazurile în care sesizează Curtea Constituțională. Nu există riscul unei antepuneri a acesteia, având în vedere, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 353 din 29 iunie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 693 din 2 august 2005, prin care s-a stabilit că „exprimarea opiniei de către instanță asupra excepției de neconstituționalitate nu poate avea semnificația unei antepuneri interzise instanței de fond de dispozițiile Codului de procedură civilă, de vreme ce nu ea este competentă să soluționeze excepția, această prerogativă de a se pronunța asupra excepției de neconstituționalitate aparținând în exclusivitate Curții Constituționale, conform dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție”.

Curtea a mai statuat că art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 „a fost conceput, încă din 1992, în ideea că, alături de președinții celor două Camere ale Parlamentului și de Guvern, care sunt implicați în procesul de legiferare, și instanța, care aplică legea, să-și poată exprima opinia cu privire la excepția prin care este criticată legea aplicabilă în soluționarea litigiului de către instanța judecătorească”.

Magistrat-asistent,
Benke Károly

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 655

din 11 mai 2010

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 lit. b) și art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale

Tudorel Toader — președinte
 Nicolae Cochinescu — judecător
 Aspazia Cojocaru — judecător
 Acsinte Gaspar — judecător
 Petre Lăzăroiu — judecător
 Ion Predescu — judecător
 Puskás Valentin Zoltán — judecător
 Augustin Zegrean — judecător
 Simona Ricu — procuror
 Daniela Ramona Marițiu — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 lit. b) și art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, excepție ridicată de Societatea Comercială „Rom Sep” — S.R.L. în Dosarul nr. 12.404/299/2008 al Tribunalului București — Secția a IX - a contencios administrativ și fiscal, de Societatea Comercială „Nabila Com” — S.R.L. în Dosarul nr. 236/197/2008 al Judecătoriei Brașov și de Societatea Comercială „Allita Com” — S.R.L. în Dosarul nr. 13.294/211/2009 al Judecătoriei Cluj-Napoca.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 8.232D/2009, nr. 8.235D/2009 și nr. 8.496D/2009, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public consideră că sunt îndeplinite condițiile legale pentru conexare.

Curtea, în temeiul prevederilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 8.496D/2009 și nr. 8.235D/2009 la Dosarul nr. 8.232D/2009, care a fost primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin Încheierea din 1 octombrie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 12.404/299/2008, **Tribunalul București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de**

marcat electronice fiscale, excepție ridicată de Societatea Comercială „Rom Sep” — S.R.L.

Prin Încheierea din 13 noiembrie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 236/197/2008, **Judecătoria Brașov a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 lit. b) și art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Nabila Com” — S.R.L.

Prin Încheierea din 4 decembrie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 13.294/211/2009, **Judecătoria Cluj-Napoca a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 lit. b) și art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Allita Com” — S.R.L.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin, în esență, că stabilirea de către legiuitor, pe lângă sancțiunea principală a amenzii pentru neemiterea de bonuri fiscale și sancțiunea complementară a suspendării activității societății comerciale pe o perioadă de 3 luni, încalcă prevederile art. 23, art. 44 alin. (1) și ale art. 135 alin. (1) și (2) lit. a) din Legea fundamentală. Suspendarea activității operatorului economic pe o perioadă de 3 luni reprezintă o limitare inacceptabilă a dreptului persoanelor de acces liber la o activitate economică, consacrat de art. 45 din Constituție, cu atât mai mult cu cât restrângerea nu este justificată de unul dintre cazurile prevăzute de art. 53 din Legea fundamentală.

De asemenea, arată că textele de lege criticate sancționează operatorul economic pentru o faptă imputabilă altei persoane, respectiv operatorului casei de marcat electronice fiscale. Stabilirea prin textele de lege criticate a unor sancțiuni pecuniare și de suspendare a activității comerciale a operatorului economic pentru fapte care nu pot fi săvârșite direct de către acesta încalcă prevederile art. 44 alin. (1) și (2), art. 45, art. 53 și art. 135 alin. (1) și (2) lit. a) din Constituție.

Tribunalul București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Judecătoria Brașov arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Judecătoria Cluj-Napoca arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului

Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, făcând referire la jurisprudența instanței de contencios constituțional în materie, arată că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 10 lit. b) și ale art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 21 ianuarie 2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 64/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 97 din 4 februarie 2002.

Prin Ordonanța Guvernului nr. 47/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 603 din 31 august 2007 se înlocuiește în titlul și în cuprinsul ordonanței de urgență nr. 28/1999 sintagma „agenți economici” cu sintagma „operatori economici”.

Textele criticate au următorul conținut:

— Art.10 lit. b): „*Constituie contravenții următoarele fapte dacă, potrivit legii penale, nu sunt considerate infracțiuni: [(...)]*

b) neîndeplinirea obligației operatorilor economici de a se dota și de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale avizate conform art. 5 alin. (2), la termenele stabilite la art. 6, cu excepția prevăzută la art. 1 alin. (4), neemiterea bonului fiscal pentru toate bunurile livrate sau serviciile prestate ori emiterea de bonuri cu o valoare inferioară celei reale, precum și nereintroducerea datelor înscrise pe rola jurnal privind tranzacțiile efectuate de la ultima închidere zilnică până în momentul ștergerii memoriei operative.”;

— Art. 14 alin. (2): „*Nerespectarea de către operatorii economici a prevederilor art. 10 lit. b), referitoare la neutilizarea aparatelor de marcat electronice fiscale, neemiterea bonurilor fiscale pentru toate bunurile livrate sau serviciile prestate, emiterea de bonuri cu o valoare inferioară celei reale și nereintroducerea datelor înscrise pe rola-jurnal privind tranzacțiile efectuate de la ultima închidere zilnică până în momentul ștergerii memoriei operative, atrage și suspendarea activității unității pe o perioadă de 3 luni.”*

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 23 referitoare la libertatea individuală, art. 44 alin. (1) și (2) referitoare la dreptul de proprietate privată, art. 45 referitoare

la libertatea economică, art. 53 referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și ale art. 135 alin. (1) și (2) lit. a) referitoare la economia de piață.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că asupra constituționalității prevederilor art. 10 lit. b) și ale art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 s-a mai pronunțat prin prisma aceluiași critici de neconstituționalitate ca și cele formulate în prezentele cauze. Astfel, prin Decizia nr. 83 din 5 februarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 149 din 27 februarie 2008, și Decizia nr. 471 din 22 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 438 din 11 iunie 2008, Curtea a reținut că suspendarea pe o perioadă de 3 luni a activității unității care nu a respectat obligațiile prevăzute de textul de lege criticat nu este o măsură de natură a restrânge libertatea comerțului sau de a afecta obligațiile statului de a asigura protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție, protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară sau crearea condițiilor necesare pentru creșterea calității vieții, ci, dimpotrivă, reprezintă tocmai o măsură prin care statul dă expresie tuturor acestor obligații constituționale.

De asemenea, prin Decizia nr. 91 din 7 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 166 din 21 februarie 2006, Curtea a statuat că este neîntemeiată critica de neconstituționalitate privind încălcarea prevederilor art. 45 din Constituție, potrivit cărora accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera inițiativă și exercitarea acestora sunt garantate în condițiile legii. Operatorul economic în activitatea căruia s-a constatat săvârșirea unei contravenții nu poate invoca principiul libertății economice, în condițiile în care acesta nu a respectat prevederile legale.

În ceea ce privește critica de neconstituționalitate prin care sunt invocate prevederile art. 53 din Constituție, Curtea a constatat că nici aceasta nu poate fi reținută. Măsura dispusă de textul de lege criticat este justificată de imperativul protejării interesului social și al ordinii de drept prin adoptarea unor măsuri specifice de preîntâmpinare și sancționare a faptelor care generează sau ar putea genera fenomene economice negative, cum ar fi evaziunea fiscală.

În legătură cu invocarea încălcării prevederilor art. 135 alin. (1) și alin. (2) lit. a) din Constituție, Curtea, prin Decizia nr. 817 din 9 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.007 din 19 decembrie 2006, a constatat că, potrivit acestui text, statul trebuie să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, precum și crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție, dar cu respectarea dispozițiilor legale în materie. Or, în acest domeniu, cadrul legislativ îl constituie însăși reglementarea criticată, astfel că și această susținere urmează a fi înlăturată.

Întrucât criticile de neconstituționalitate privesc, în esență, aceleași aspecte deja examinate de Curte prin deciziile menționate și având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția și considerentele cuprinse în acestea își mențin valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 lit. b) și art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, excepție ridicată de Societatea Comercială „Rom Sep” — S.R.L. în Dosarul nr. 12.404/299/2008 al Tribunalului București — Secția a IX — a contencios administrativ și fiscal, de Societatea Comercială „Nabila Com” — S.R.L. în Dosarul nr. 236/197/2008 al Judecătoria Brașov și de Societatea Comercială „Allita Com” — S.R.L. în Dosarul nr. 13.294/211/2009 al Judecătoria Cluj-Napoca.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 11 mai 2010.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. **TUDOREL TOADER**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.roAdresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

